

Místní Akční Skupina ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z. s.

Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec, IČO 27009076

Kontakt: 720 953 766, e-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz, www.zeleznohorsky-region.cz

POSTŘEHY Z REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

1/4

Jak pracovat s dětmi a nezbláznit se

Živě si pamatuji, jak jsme na gymnáziu ve druhém ročníku psali slohovou práci na téma: „Můj učitel“. Měla to být charakteristika, ovšem v mém případě se zvrhla ve velmi krutou kritiku, vybrala jsem si rovnou našeho třídního, na kterém jsem nenechala nit suchou. V mém podání a zápalu patnácti let byste si od něho nevezali ani kůrku chleba. Pane profesore, tímto se Vám omlouvám. Víím, že je to s velkým zpožděním, ale na srazy jste nejdřív nechodil vy, potom já a Vaši práci jsem pochopila, až když jsem si ji vyzkoušela na vlastní kůži.

Takže, nedivte se, když v nabídce různých školení pro pedagogy najdete semináře jako: Psychohygiena všedního dne, Komunikace s rodiči, Syndrom vyhoření, Neklidné dítě, Asertivní řešení problémů a další. To jsem pochopitelně vybrala pouze ta školení, která se týkají naší psychiky, nabídka jiných školení a seminářů je veliká.

Učím už dvaatřicet let a někdy si říkám: „Panebože, můžu to vydržet do důchodu?“

to když se třeba dozvím, že mládě krávy je housa a typický znak savce je peří. A někdy je to super, hodina se vydaří, děti „makají“, rodiče jsou vstřícní, odcházím ze školy a říkám si: „To byl ale prima den!“

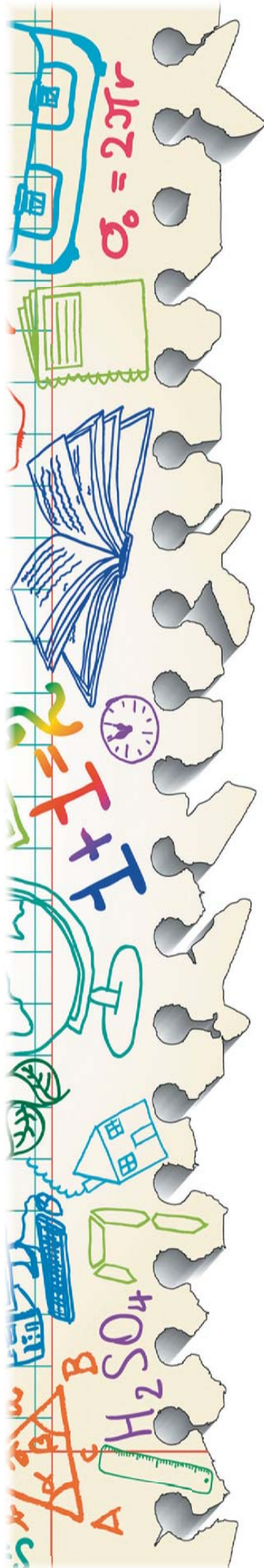
Můžete absolvovat tisíc školení, můžete se na hodiny připravovat po sekundách, aby vás nic nepřekvapilo, ale pokud opravdu chcete dělat tuto práci celý život, musí vás to hlavně bavit. Prvňáci po prvním roce ve škole čtou, no není to úžasné? Krůček po krůčku se posouvají na cestě ke vzdělání, směrem ke svému samostatnému životu. Po dvaceti letech vás potkají a otočí hlavu na druhou stranu, ale pozdraví vás, zastaví se s vámi, vzpomínají na školu v dobrém.

A proto, dělejte to tak, aby to bavilo nejen děti, ale také VÁS. Chcete vést nějaký kroužek? Vyberte si takovou činnost, která vás zajímá. Rádi vaříte? Vařte s dětmi. Máte rádi sport? Předejte to dál. Já jsem si vybrala.

Mgr. Edita Havránková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní Akční Skupina ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z. s.

Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec, IČO 27009076

Kontakt: 720 953 766, e-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz, www.zeleznohorsky-region.cz

POSTŘEHY Z REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

2/4

Turistický kroužek

Na začátku všeho byla myšlenka rozšířit nabídku zájmových kroužků na naší škole. Chtěly jsme ovšem s kolegyní vést takový, který by nás opravdu bavil a který by nebyl závislý na prostředí školy. Protože rády cestujeme a rády navštěvujeme blízké i vzdálenější okolí, zvolily jsme si kroužek turistický.

Po dlouhých debatách o tom, jak si ho vlastně představujeme, jsme vymyslely hrubou kostru. Výlety se budou konat v sobotu, jednou za měsíc, abychom zase tak moc nešidily naše rodiny o náš volný čas. Budeme jezdit vlakem nebo meziměstským autobusem, v případě bližšího okolí pěšky. Do kroužku se mohou hlásit žáci 1. až 5. ročníku, nebudeme si kazit čas otrávenými a znuřenými pubescenty.

Následovalo vymýšlení prvních výletů na celý školní rok tak, abychom je mohly na začátku září předložit jako nabídku pro rodiče žáků. Vyhledávání tras, autobusového nebo vlakového spojení, otevírací doby různých objektů nebralo konce, ale nakonec bylo vše hotovo, zformováno včetně předběžných cen.

První rok se nám přihlásilo patnáct dětí, mimo jiné i několik zákyň druhého stupně, které nás uprosily, abychom je vzaly, i když nespĺňovaly věkovou kategorii, kterou jsme si určily. Musím říci, že jsme toho nikdy nelitovaly, byla to děvčata, která stejně jako my ráda cestovala a náplň kroužku je zajímavá.

Naprosto nesourodá skupina dětí se v září vydala na první výlet do Kutné Hory, aby si prohlédla město a stříbrné doly. Děti se neznaly, byly mezi nimi prvňáčci i „velké“ sedmačky a první věc, která nás zaujala, bylo to, že se k sobě děti velmi hezky chovaly. Starší pomáhaly mladším,

aniž bychom je k tomu nabádaly, nikdo se nehádal, nedělal naschvály, „šlapaly“ jako hodinky.

Střípky z cest

„To jsem nevěděla, že turisták je takové dobrodružství.“ (Lucinka, 3. třída, poprvé v životě jela vlakem)

„Mamka si celý život přeje křišťálovou lebku.“ (Aleš, 4. třída, když jsme mu rozmlouvaly nákup velmi drahého suvenýru v Kutné Hoře)

„Nechte mne tu, stejně už tady mám všechny svoje věci.“ (Tobík, 1. třída, během výletu do Olomouce ztratil sluneční brýle, mikinu a peněženku, batoh se nám podařilo zachránit...)

„Tak takhle vypadá bláto?“ (Marcel, 1. třída, v archeoskanzenu Nasavrky)

„Ty krávy jsou všechny bejci.“ (Martin, ve 2. třídě přesvědčený, že rohy mají pouze býci)

„Doufám, že se zde dá nakupovat s platební kartou?“ (Láďa, 2. třída, výlet do Litomyšle)

„To je ten nejlepší turisták!“ (parný červnový den, děti se brouzdají Zlatým po-

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní Akční Skupina ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z. s.

Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec, IČO 27009076

Kontakt: 720 953 766, e-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz, www.zeleznohorsky-region.cz

POSTŘEHY Z REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

3/4

tokem, vody je po kolena a stavějí hráze, zábava našich prapradědečků je vrátila o několik staletí zpět, jsou šťastné jako blechy)

Následující roky

Náš kroužek jsme nijak zvlášť nepropagovaly, přesto se nám za rok v září přihlásilo přes dvacet dětí. Mezi nimi se objevili hlavně sourozenci dětí, které k nám už chodily. Počty se samozřejmě během let měnily, ale už nikdy neklesly pod dvacet. Máme v kroužku chlapce, který ho navštěvuje už sedmý rok a hlavně kvůli němu se nám žádný výlet ještě neopakoval. Je to náročné, ale je to taky velká radost, když se s námi rodiče na konci školního roku loučí, děkují nám a ujišťují se, že „budeme fungovat“ i příští rok. A fungujeme už dvanáctý rok. Za tu dobu kroužkem prošlo nespočet dětí a já doufám, že jsme jim předaly něco málo ze sebe, alespoň naše přesvědčení, že naše země je krásná a stojí za to ji společně s námi objevovat...

Jak jsme si užili výročí

Že si každá třída připravuje pro sebe a svoje rodiče besídky, vystoupení, kavárničky, to je naprosto běžné. Ale oslava padesáti let školy si žádá něco víc. Musí to být velké, velkolepé, musí to být mejdan nejen pro ty, co do školy chodí, ale taky pro ty, co její budovu už dávno opustili. Bývalí žáci, učitelé v důchodu, rodiče, prarodiče, tety, strýcové, žáci školek, kteří k nám teprve zamíří. Na někoho jsem zapomněla? Ó pardón, samozřejmě zástupci města jako zřizovatelé školy. A pak si „neutrhněte“ ostudu.

Termín – KVĚTEN. Krásný měsíc, měsíc lásky, všechno kvete, tedy až na učitele. S blížícím se koncem školního roku jaksi docházejí síly. Dětem se už nic nechce dělat, za zády cítí prázdniny. Některé podnikají poslední zoufalé pokusy zlepšit si známky, flegmatici vědí, že to nějak dopadne, menší

děti koukají z okna na rozzářený den a těší se ven na zahradu. Učitelé zatínají zuby a stříhají metr. No opravdu, jeden můj kolega to dělá každý rok. A vůbec to není špatný učitel. A do toho AKADEMIE.

Už slovo akademie v těch starších z nás vzbuzuje nelibé vzpomínky. Já sama si pamatuji, že moje základní škola (pozor, to už je čtyřicet let!) tuto záležitost podnikala každý rok. Na úvod vždy zpíval pěvecký sbor školy, to ještě šlo, protože se tam vyskytovaly děti, které měly hudební sluch i dobrý hlas. Následovalo však vystoupení mnoha dalších z různých tříd, které na tom tak dobře nebyly. Moje třída byla jednou za Cikány, což ještě docela šlo, maminka na mne navěsila všechny korále, co se v příbuzenstvu našly, ale další rok jsme dostali za úkol vystoupit v lidovém kroji, což byl tedy oříšek. Možná kdybychom žili na Jižní Moravě, ale v Pardubicích? Dodnes nechápu, kde to všichni rodiče sehnali.

Nikdy nezapomenu na rok, kdy na tuto akademii byli pozváni i vojáci základní vojenské služby z nedalekých kasáren, se kterými se moje bývalá základní škola „družila“. Pěvecký sbor sestávající z holčiček deseti až čtrnáctiletých jim na úvod zazpíval píseň „Na nás to čeká, nás to nemine, až nám bude o pár roků víc“, což je tak rozveselilo, že se nedokázali zastavit ani při „Pletla v kytku rozmarýnu“ a museli opustit sál.

A teď to tedy čeká nás, tedy i mne, ne v roli dítěte, ale v roli toho, kdo to se třetáky musí vymyslet, připravit, nacvičit a natrénovat. A aby toho nebylo málo, byla jsem oslovena, abych celou akademii společně s další kolegyní režírovala. Což přeloženo do češtiny znamená:

„Musíte je všechny motivovat (buzerovat) k takovému výkonu, aby to stálo za to. Aby to bylo hezké, aby to bylo optimistické.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní Akční Skupina ŽELEZNOHORSKÝ REGION, z. s.

Nám. Míru 288, 538 03 Heřmanův Městec, IČO 27009076

Kontakt: 720 953 766, e-mail: mas@zeleznohorsky-region.cz, www.zeleznohorsky-region.cz

POSTŘEHY Z REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ

4/4

A vy musíte být diplomatické, holky, abyste se zároveň nerozhádaly s celým učitelským sborem". No jistě, však se známe, my ještě jiné učitelky, jak je nám nepříjemné, když někdo kritizuje naši práci nebo naši třídu. Vždyť ta naše třída, to je skoro jako vlastní děti a na ty si nedáme sáhnout. Ach jo. Ale zároveň to byla výzva.

V lednu se začal scházet pracovní tým. Vždyť na takovém projektu se podílí i scénarista, dramaturg, zvukař, osvětlovač. Člověk by nevěřil, jak jsme my učitelé tvořiví. Bylo potřeba vymyslet jednotné téma a padl návrh: „Co takhle projít se těmi padesáti lety?". Geniální. Klobouk dolů. A tak se padesát let rozdělilo na jednotlivé etapy a učitelé si je se svými třídami rozebrali.

Nejdřív se nacvičovalo ve třídách, potom v tělocvičnách. Nebudu vás unavovat detaily. Nejdřív to bylo naprosto zoufalé, potom míň zoufalé, pak lepší, lepší a ještě lepší. Ne nadarmo se říká, že opakování je matka moudrosti. Tedy v tomto případě ne moudrosti, ale poznání, že levá strana je vlevo a tudíž sem nelezte, děti, zprava. Poznání, že na jevišti se nesmíte tvářit jako svaté umučení, ale nastolit krásný a optimistický úsměv. Nedat najevo, že jste za-

pomněli text. Tančit, i když se vám roztrhl kostým a bolí vás pravá noha. Nedat najevo, že v první řadě sedí maminka s tatínkem a všichni ostatní od Hujerů, takže nenechám všeho a nezačnu jim mávat. To by dalo hodně práce dospělým a my jsme to chtěli po dětech. A co myslíte, zvládly to?

Zvládly. Prošli jsme těmi padesáti lety a viděli úžasné věci. Armstrong přistál na Měsíci, bourali jsme Berlínskou zeď, ukázaly se nám květinové děti se svojí originální módou a písní z muzikálu Vlasy, zažili jsme spartakiádu s vystoupením legendárních Poupat, zaspívala nám Tina Turner, předvedly se nové naděje z talentové soutěže Československo má talent. A další a další. Technika nestávkovala, z nás učitelů opadla nervozita a začali jsme si to užívat.

Celkem jsme uspořádali tři vystoupení a shlédlo nás přes tisíc lidí. Aplaus byl po každém vystoupení veliký, nejen proto, že každý divák měl na jevišti nějakou svou ratolest, které fandil, ale prostě proto, že se to povedlo a že si to děti zasloužily. Odvedly opravdu kus veliké práce, nejenom ony, ale celá škola, všichni učitelé, kteří společně dali ruce k dílu. Prostě, když se podaří, co se dařit má....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

